

**Macaristan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi István Szabó'nun
Macar İhtilali ve Özgürlük Savaşının 160. Yıldönümü Münasebetiyle
Kütahya'da Gerçekleştirilen Anma Töreninde Yaptığı Konuşma Metnidir
(12 Mart 2008)**

Sayın Vali, Sayın Belediye Başkanı, Kıymetli Macar ve Türk Konuklar,

15 Mart Macar Milletinin Özgürlük Bayramını bizlerle birlikte kutladığınız için Sizlere teşekkür ederim, bize şeref verdiniz.

Türk basın mensuplarını ile Duna Televizyonu Başkanı Sayın László Cselényi'yi ve bu basın kuruluşunun Kütahya'daki anma törenlerini ilk defa haber yapan mensuplarını ayrıca saygıyla selamlıyorum.

Değerli Konuklar,

Bundan 160 yıl önceki Özgürlük Savaşı ve İhtilali, Macar Halkına bağımsızlık, halka karşı sorumlu hükümet, parlamenter yönetim ve basın özgürlüğü vermiştir. 1848'den itibaren biliyoruz ki, vatan ancak hukukun da olduğu yerdedir ve sadece özgür insan özgür bir yurt kurabilir.

Macarlar tüm dünyada 15 Martı kutluyorlar. Anma törenlerinin önemli yerleri Kossuth ilticasının birçok üyesinin ebedi istirahatgahı olan İstanbul Feriköy Mezarlığı ve ihtilalin başarısızlığa uğramasından sonra Lajos Kossuth ve maiyetinin birkaç yıl yaşadığı Kütahya'dır.

Macar ve Türk halkını tarihleri boyunca binlerce bağ birbirine bağlamaktadır. Geçen yüzyıllarda Macar tarihinin birçok seçkin şahsiyetinin yaşam yolculuğu Osmanlı İmparatorluğu ile ilişki içinde olmuştur.

Habsburg karşıtı hareketlerin lider şahsiyeti Macar Beyi Imre Thököly, 1705 yılındaki vefatına değin kaldığı İzmit'e iltica etmiştir. Macar-Türk dayanışmasının sonucunda bu sonbaharda Kocaeli'nde Thököly Müzesi açılacağı için büyük bir memnuniyet duyuyorum. Kocaeli Thököly Derniğinin yöneticilerini bugün aramızda görmekten ayrı bir mutluluk duyuyorum.

Osmanlı İmparatorluğu, 1703-1711 arasındaki Özgürlük Savaşının lideri Ferenc Rákóczi'yi Tekirdağ'a kabul etmiş ve Macar Beyi 1735 yılındaki vefatına kadar maiyetiyle orada yaşamıştır. Geçen yıl, ilkbaharda Rákóczi'nin Macar kökenli sekreteri İbrahim Müteferrika'nın heykelini açtığımız Tekirdağ'da, Rákóczi'nin hatırasını, kendisinin adını taşıyan müze yaşatmaktadır.

1848-49 İhtilali ve Özgürlük Savaşının lideri Lajos Kossuth, 1850-51 yıllarında geçici olarak Kütahya'ya iltica etmiştir.

Kıymetli Türk Dostlarımız,

Kütahya'da Kossuth Müzesi açılalı ve Kütahya ile Pécs arasında kardeş şehir münasebeti tesis edileli otuz yıl olmak üzeredir ve bundan 15 yıl önce, 1993'de herkesin saygı duyduğu Sayın İsmet Güral Macaristan Cumhuriyeti'nin Kütahya Fahri Konsolosu olarak görevine başlamıştır.

1980'li yılların ortalarından bu yana Macaristan'ın diplomatik temsilcisi olarak çok defa Sizlerin eşsiz misafirperverliğini tecrübe ettim. Bireysel olarak da birçok kez Kütahya'ya geldim, çünkü şehrinizi, insaları, doğayı, Osmanlı mimarisinin hatıralarını, Frig, Roma ve Bizans kültürünün burada bulunan mirasını seviyorum.

Kütahya'da, Macar Kültür Günü'nü ilk defa 1987'de düzenledik ki, bu etkinliğin gerçekleştirilmesinde Kütahya Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Sayın İhsan Tunçoğlu'nun fevkalade rolü olmuştur. 2002'de Lajos Kossuth'un doğumunun 200. yıldönümü münasebetiyle Dumlupınar Üniversitesi'nde, geçen yıl yayımlanan Kossuth monografisinin yazarı Sayın Yardımcı Doçent Dr. Bayram Nazır'ın da aralarında bulunduğu ünlü Türk ve Macar tarihçilerin katılımıyla sempozyum düzenledik.

Geçen yirmi yılda Macar-Türk ilişkileri giderek genişledi ve kardeş şehir Pécs ve Kütahya sakinleri de birbirlerini artık daha yakından tanıyorlar. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne katılım süreci bunun için mükemmel şartlar yaratmaktadır.

Avrupa Birliği tarafından desteklenen sivil toplum diyalogu ve diğer programların Macar ve Türk belediyeleri, sivil ve meslek örgütleri, üniversiteler ve gençlerin işbirliği için sunduğu olanakları ortak çabalarımızla değerlendirebileceğimize inanıyorum. Sizleri temin ederim ki, Kütahya, Macaristan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği'nin bu konudaki desteğine her zaman güvenebilir.

Pécs'in kardeş şehri Kütahya'nın Pécs 2010 Avrupa Kültür Başkenti etkinliklerine başarıyla katılmasını ümit ediyorum. Sayın Belediye Başkanı Mustafa İça'nın bu yöndeki çabalarının ve Kütahya heyetinin yakın zamanda gerçekleşecek Macaristan görüşmelerinin başarıyla sonuçlanmasını diliyorum.

Türkiye, geçtiğimiz yıllarda, amacı hukuk devletinin güçlendirilmesi, sürdürülebilir ekonomik büyüme, Türkiye'nin uluslararası rol üstleniminin artırılması ve Avrupa Birliği katılımı olan önemli siyasi ve ekonomik reformlar icra etmiştir. Macaristan, reformların gerçekleştirilmesinde ulaşılan sonuçları takdir etmekte ve Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne katılımını desteklemektedir.

Sevgili Kütahyalı Dostlarımız,

Siz şehir sakinlerinize, Sayın Valiye, Sayın Belediye Başkanına ve mesai arkadaşlarına 1848-49 Macar Özgürlük Savaşı Lajos Kossuth'un hatırasını yaşattıkları için candan teşekkür ederim.

Bugün açılacak olan Macar Halk Sanatları Sergisine ve Macar sanatçılar tarafından verilecek konsere katılacağımız için kıvanç duyuyorum.

Macaristan ve Türkiye'nin dostluk ilişkilerinin daha da güçlenmesini ve Kütahya sakinlerinin şehrin gönenci için sarfettikleri çabaların başarı tacını takmasını samimiyetle diliyorum.